

Studenten van de Academie van Bouwkunst in Amsterdam kijken wat het lege Winterthur-gebouw aan de Zuidas kan betekenen voor de omgeving. Ze volgden workshops, waaronder 'Who's your neighbour?' FOTO ACADEMIE VAN BOUWKUNST AMSTERDAM

Kantoor wordt casino

De Academie van Bouwkunst wil jonge architecten leren leegstaande gebouwen te hergebruiken. Een experiment zorgt voor interactie met de buurt

TRACY METZ
Redacteur Architectuur

Aleen jaar of vijf is het lege kantoor van de Zwitserse verzekeraar Winterthur een zwart gat in de zakenwijk van Amsterdam. Dat moet anders, bedacht de Academie van Bouwkunst. Zo'n leeg gebouw zou iets voor zijn omgeving kunnen betekenen, in dit geval de Irenebuurt op de grens tussen deftig Zuid en de zakelijke Zuidas.

De afgelopen week hebben 120 studenten zich in de 'winterworkshop' van de Academie gewijd aan het brengen van nieuw leven in het doodse gebouw.

De eerste avond ging het meteen bijna mis. Wat, zei de brandweer, 120 man hier? Werken, koken? Geen sprake van! Academiedocent Machiel Spaan: „We zijn daarom het hele weekend koortsachtig bezig geweest met het aanbrengen van voorzieningen zoals noodverlichting. We moesten ook alle workshops in het souterrain houden, de bovenverdiepingen waren al te slecht, volgens de brandweer.”

De studenten van het 'gastronomisch team' hadden graag voor buurtbewoners willen koken, maar dat ging niet door: geen vuur in Winterthur. Dus brachten ze pannen van huis mee en vulden die in het gebouw met andijvie en aardappelen. De drie brandwachten die de hele week een oogje in het zeil moesten houden, hielpen met aardappelen schillen. Teamlid Tim Kort: „We zijn in groepen van twee met ons pannetje de buurt ingetrokken en hebben net zo lang aangebeld totdat mensen bereid waren ons ons potje bij hen te laten koken.” Liet iedereen hen zomaar binnen? „We moesten gemiddeld vijf keer aanbellen voordat we werden binnengelaten. Maar het is gelukt en het leverde leuke

gesprekken op over de buurt. De beste gesprekken vinden altijd plaats in de keuken.”

Het souterrain is deze week in een mierenest veranderd, met eindeloze gangen naar steeds weer andere kamers waar groepen studenten bezig zijn te bedenken wat 'Winterthur' aan de buurt kan bijdragen. „Wij hebben een golfbaan met negen holes over meerdere verdiepingen gemaakt”, zegt Annelies Bloemendaal van de 'stiltegroep'. Andere groepen stelden voor er een casino van te maken of een wellnesscenter; de 'gastronomen' maakten er een markt-hal van.

Met de enorme leegstand aan kantoren in Nederland, ruim zeven miljoen vierkante meter, is de kwestie van het leegstaande kantoorpand een brandend actueel thema. Maar bij het debat waarmee de winterworkshop begon, vertelde Mark Brentjes van projectontwikkelaar Breevast, sinds begin vorig jaar eigenaar van het pand, hoe lastig het is een gebouw als dit weer in de roulatie te brengen – ook al staat het op zulke dure grond. „Iedereen, ook de creatieve sector, vraagt tegenwoordig om een gebouw dat energiezuinig en duurzaam is en snel internet heeft. Om dat te kunnen bieden in een gebouw uit de jaren zestig moet je heel veel investeren.”

Met deze workshop wil de Academie de denkrichting van de architecten van de toekomst veranderen, zegt Machiel Spaans' collega-docent Bruno Doedens: „De architectuur is te zeer gericht geraakt op het individuele gebouw. We willen hen doordringen van de noodzaak om flexibeler te zijn en vanuit een sociaal perspectief te werken.”

▶ Lees meer over het project van De Academie van Bouwkunst Amsterdam via www.winterthur.nl